

Список використаних джерел:

1. Аникушина М.В. Концепт «GOD» как базовое понятие современной христианской англоязычной проповеди / М.В. Аникушина // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена, 2008. – № 70. – С. 36-40.
2. Колесник О.С. Міфологічний простір крізь призму мови та культури: Монографія / О.С. Колесник. – Чернігів: РВВ ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2011. – 312 с.
3. Левицький В.В. Основи германістики / В.В. Левицький. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 528 с.
4. Николаева Н. А. Смерть как судьба в древнеирландском языке: семантика и этимология / Н. А. Николаева // Вестник московского университета. Сер. 9. Филология. – 2000. – № 2. – С. 52-65.
5. Троць О.В. Вербалізація концепту ДОЛЯ у давньогерманських мовах : етнокультурний аспект: автореф. дис.. ...канд. філол. наук: 10.02.04 / Олена Володимирівна Троць; КНЛУ. – К., 2008. – 200 с.
6. Bluemel C. The Origin of the English Word for God [Електронний ресурс]. – Режим доступу: bibleanswerstand.org
7. Nemickienė Ž. Concept in Modern Linguistics: the Component of the Concept «Good» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.kauko.lt/handle/1/817>
8. The Complete Corpus of Anglo-Saxon Poetry [electronic resource]. – режим доступу: <http://www.sacred-texts.com/neu/ascp>.

Любарець І.А.

аспірант,

Київський національний лінгвістичний університет

МОВЛЕННЯ ПЕРСОНАЖІВ ФРАНЦУЗЬКИХ СЮРРЕАЛІСТИЧНИХ П'ЄС: КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ

Творчість французьких сюрреалістів першої половини ХХ століття базується на літературній спадщині їх попередників та органічно з нею пов'язана. Цей етап розвитку драматургії характеризується пошуком нових прийомів формування мовлення драматичних героїв. Дане дослідження розкриває взаємозв'язок особливостей текстового оформлення мовлення персонажів сюрреалістичних п'єс з їх сприйняттям та інтерпретацією. У зв'язку з цим розкриваються основні властивості комунікативної взаємодії дійових осіб французьких драматичних творів даного періоду.

Міжособистісна комунікація є багатограним явищем. Умовою її здійснення є наявність трьох елементів, серед яких адресант, адресат та власне повідомлення. У драматургічному мовленні театральної комунікації роль адресанта виконують актори як виконавці постановки, а адресатом виступають глядачі, що сприймають зашифроване у тексті п'єси повідомлення. Французька драматургія сюрреалізму початку ХХ століття несе в собі певну двоярусність, що полягає у шляхах передачі повідомлення драматургічного тексту. Умовно можна схематизувати цей процес наступним чином:

У кінцевій ланці цього ланцюга відбувається декодування смислу повідомлення і відправка реакції у зворотному напрямку. Зважаємо також на театральну комунікацію дійових осіб французьких сюрреалістичних п'єс на сцені між собою, адже це додає складності інтерпретації повідомлення на третьому етапі його передачі. При порівнянні драматургічних діалогів між персонажами та повсякденного мовлення виявляється відмінність, що полягає у черговості реплік під час сценічної комунікації, адже як актори, так і глядачі театральної постановки мають установку на умовність дії, що відбувається. Актори при озвучуванні висловлювань персонажів модулюють їх за допомогою великого арсеналу просодичних засобів, якими вони володіють [2].

У лінгвістичних дослідженнях наголошується на розмовності мовлення персонажів драматичних творів французьких сюрреалістів, а саме на прагненні авторів передати тенденції розмовного мовлення у звичній для носіїв мови формі з метою полегшення сприйняття інформації адресатом. У зв'язку з цим мовлення персонажів французьких сюрреалістичних драм називають «стилізованим розмовним мовленням буденного спілкування» [3, с. 26].

У сюрреалістичних драматургічних текстах специфічні особливості мовлення персонажів вибудовуються відповідно до їх характерів та епохи, задуму автора та його індивідуального стилю. Стилiстичне наближення діалогічного мовлення дійових осіб до розмовного, на нашу думку, вказує на намір передати у спрощеній зовнішній формі складність внутрішнього змісту повідомлення, мотиви поведінки, а також особисте відношення героїв творів до переданої інформації, таким чином надаючи кожному висловлюванню конкретно-дієвого характеру.

Ще однією особливістю мовлення персонажів у п'єсах французьких сюрреалістів є його нормативність, тобто підпорядкування класичним літературним нормам. Певним чином це пов'язано з «подвійним співвіднесенням» мовлення дійових осіб, адже воно зорієнтоване як на партнера по комунікації, так і на слухача [1]. Драматургічні діалоги являються відображенням усного мовлення у письмовій формі. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що мовлення персонажів французьких драматичних творів першої половини ХХ століття не відображує реальне спілкування, а подається як результат глибинного авторського аналізу реалій тогочасного життя [5].

До особливостей персонажного мовлення у французьких сюрреалістичних п'єсах також відноситься його дієвість. Засоби вираження, якими послуговуються учасники діалогічної взаємодії добираються з урахуванням необхідного впливу на партнера по комунікації. В умовах драматургічного діалогу – це вплив словом. У театральних текстах французького сюрреалізму словесна дія є багаторівневим взаємопов'язаним процесом спілкування з використанням багатозначних слів, які у конкретній мовній ситуації набувають індивідуального внутрішнього смислу, який, у свою чергу, формує загальну логіку драматургічного тексту. Інакше кажучи, взаємодія персонажів сюрреалістичних драм полягає у обміні смислами та впливі один на одного за допомогою мовної взаємодії [6, с. 60].

Взаєморозуміння персонажів зумовлене значною мірою наявністю рівноваги між відправником та отримувачем повідомлення. Тому аналітичне вивчення мовлення персонажів сюрреалістичних творів французьких драматургів сприяє розкриттю чинників підтримки балансу у діалогічній взаємодії дійових осіб драматургічних текстів.

Отже, особливу роль у сприйнятті авторського задуму відіграє індивідуальна стилізація мовлення персонажів французьких сюрреалістичних драм початку ХХ століття під розмовне. Така стилізація відповідає колориту зображуваного світу та реаліям французької мови даної епохи. Літературна творчість авторів-сюрреалістів характеризується великою мірою пошуком нових форм побудови драматургічного тексту, ориганільними методами роботи зі словом, зверненням до класичних літературних норм та введенням власних інновацій.

Список використаних джерел:

1. Будагов Р. А. Человек и его язык // Р. А. Будагов. – М. : МГУ. – 1976. – 430 с.
2. Великая Е. В. О фоностилистических особенностях сценической речи // Е. В. Великая. – електронний ресурс, точка доступу – <http://www.hse.ru/pubs/lib/data/access/ram/ticket/67/pdf>
3. Крылова Л. В. Лингвостилистические особенности монологического текста драмы: Дис. канд. филол. наук // Л. В. Крылова. – М. – 1979.
4. Кусаева З. К. Стилистические приемы как средство индивидуализации персонажей в драматургии К. Л. Хетагурова // З. К. Кусаева. – електронний ресурс, точка доступу – <http://iratta.com/stati/15002-stilisticheskie-priemy-kak-sredstvo-individualizacii-personazhey-v-dramaturgii-kl-hetagurova.html>
5. Лотман Ю. М. Структура художественного текста // Ю. М. Лотман. – електронний ресурс, точка доступу – http://on4a.narod.ru/lotman_struktura_teksta_web.pdf
6. Петрова А. Н. Сценическая речь // А. Н. Петрова. – М. : Искусство . – 1981. – 192 с.

Петрова Е.А.

студентка,

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

ФИЛОЛОГИЯ И ЛИНГВИСТИКА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

Литературные собственные имена представляют большой интерес для исследования в различных аспектах. Общие закономерности употребления онимов в художественном тексте раскрываются в работах В.Д. Бондалетова, М.В. Горбаневского,